

Příloha 1 - Medailonky rodin

Rodina A.

Jedná se o úplnou rodinu. A. je jedináček a v době rozhovoru mu bylo 18 let. Z výpovědí jak matky, tak chlapce vyplývá, že v rodině panují dobré vztahy a případné konflikty se zatím vždy vyřešily. Ve výchově chlapce rodiče jednali demokraticky a s chlapcem diskutovali. V oblasti řešení problémů spojených s diagnózou syna hrála hlavní roli matka a otec byl spíše podporou pro ni. Stanovení diagnózy Aspergerova syndromu bylo v 5 letech. V době rozhovoru žil A. s rodiči doma a navštěvoval gymnázium.

Rodina B.

Jedná se o neúplnou rodinu – otec od rodiny odešel, ale jsou stále v pravidelném kontaktu. B. má starší sestru a v době rozhovoru mu bylo 18 let. Jak ve výchově, tak v řešení obtíží spojených se synovou diagnózou hrála hlavní roli matka. Matka pracovala na základní škole, kam B. chodil a figurovala tam jako jeho podpora. Stanovení diagnózy Aspergerova syndromu bylo pozdní, až v 6. třídě základní školy. V době rozhovoru žil sám s matkou, kde původně žila i jeho sestra, a navštěvoval gymnázium.

Rodina C.

Jedná se o úplnou rodinu. C. má mladšího bratra. V době rozhovoru mu bylo 17 let. Stanovení diagnózy Aspergerova syndromu bylo v 8 letech. V problémech spojených se synovou diagnózou hrála hlavní roli matka, pomáhala mu především s přípravou do školy. V době rozhovoru žil C. s rodiči a bratrem a navštěvoval gymnázium.

Rodina D.

Jedná se o úplnou rodinu. D. má starší sestru a v době rozhovoru mu bylo 18 let. Z rozhovoru s matkou vychází, že má k synovi ochranný postoj, pomáhá mu, ale zároveň ho učí zvládat běžné situace samostatně. V řešení problémů spojených s jeho diagnózou hrála hlavní roli. Stanovení diagnózy Aspergerova syndromu bylo pozdní, až ve 12 letech. V době rozhovoru D. žil doma s rodiči a navštěvoval střední odbornou školu.

Příloha 2 – ukázka rozhovoru – chlapec A.

pohlaví: muž

věk: 18

sourozenec: ne

datum rozhovoru: 24. 9. 2018

Tazatel: Máš nějaký sourozence?

A.: Nemám.

Tazatel: Pamatuješ si kdy tě diagnostikovali?

A.: Když mi bylo pět. 2005 to bylo.

Tazatel: A předcházelo tomu něco?

A.: Předcházelo tomu to, že jsem měl nějaký jako zvláštní věci v chování, takže prostě jako nevěděli, co to je, jestli nerovnoměrný vývoj nebo lehká mozková dysfunkce. Já jsem třeba chodil k různým doktorům a tak. A právě tak mi diagnostikovali ten Aspergerův syndrom plus ADHD jako porucha pozornosti s hyperaktivitou.

Tazatel: Takže už ve školce ti to diagnostikovali?

A.: No, už ve školce (přikyvuje). Že prostě jsem se choval tak, že jsem nějak vnímal ten svět jinak, že jsem měl jiný pohled na určité věci by se dalo říct, což mi v mnoha ohledech ztěžovalo život, že jsem třeba nechápal chování určitéch lidí. Určité chování lidí prostě.

Tazatel: Dokážeš to nějak specifikovat?

A.: Hlavně jako největší problém byl, že jsem měl hodně jako konflikty jako s celým světem, protože jsem si jako malej sám pro sebe zafixoval, že prostě určité reakce okolního světa znamenají, že to je špatně, že prostě jsem udělal nějakou chybu. A to mě prostě dráždilo, fakt jako sebemenší podněty.

Tazatel: Takže dělalo ti to problémy i třeba se spolužákama?

A.: No, se spolužákama, s učitelama prostě jako hlavně jako s aistentama, že to bylo jako blbý během první druhý třídy, že jsem byl takovej prostě víc energickej. Nebo ne jako energickej prostě jako, nějaký reakce jsem si vykládal špatně prostě jako to pro mě bylo jako červený prapor prostě.

Tazatel: Takže jako ta komunikace a chápání se s ostatníma.

A.: No, že prostě jsem měl zafixovaný, že určité věci jsou prostě špatný, že jsem to vnímal jednoduše jako černobílý a z toho to jako vyplynulo.

Tazatel: A vzpomínáš si na nějakou konkrétní situaci, která pro tebe v tomhle byla složitá?

A.: Ono toho bylo fakt hodně, to jako bylo prostě něco, že třeba když přišla učitelka a asistentka a prostě zvýšila hlas, když jsem třeba neudělal nic zlého, tak já jsem prostě okamžitě vybuchl. To jsem prostě vybuchl no.

Tazatel: Takžes měl zafixovaný, že vyšší hlas znamená něco špatného?

A.: No, jo. Anebo nějaký určitý jiný rysy prostě, že to je prostě špatně. Bylo to to černobílý vnímání, že prostě o těch určitejch věcech, co jsem měl zafixovaný, že jsou špatný a na ty jsem reagoval no.

Tazatel: A pamatuješ si, že bys měl konflikt s učitelem?

A.: S učitelama taky a třeba i s rodinou, že jsem třeba jako vnímal určitý víc autoritativní postupy, že třeba jako největší rudej prapor pro mě byla nějaká hláška prostě “dostaneš pár na prdel a bude”, což bylo něco z čeho jsem vnitřně pěníl vzteky. A třeba ty víc autoritativní postupy ty byly jako věci, který mě štvaly úplně nejvíc. A musím říct, že určitej problém s autoritama nebo prostě s určitejma lidma autoritativníma jsem měl ještě do nedávný doby, ale to už jsem se dokázal ovládat, ale zmizelo to třeba až jako před rokem nebo před půl rokem prostě to vnitřně vymizelo.

Tazatel: A když třeba na tý základce tě prostě takhle něco rozčílilo, jak si to řešil?

A.: No, že prostě někdy to bylo těžší období, ale prostě jako byly tam konflikty se spolužákama a s asistentama a že větší konflikty byly na tý základce.

Tazatel: Hm... A když tě třeba něco hodně rozčílilo tak měl si možnost třeba na chvílku odejít ze třídy nebo něco podobného?

A.: Jo, to jsem měl, to bylo, to taky. Já jsem prostě měl asistenta, se kterým se mohl bejt na chodbě. Takže tohleto bylo.

Tazatel: A pomáhalo ti to?

A.: Jo, docela jo. A pak to, vlastně pak jsem přešel na gympl, kde jsem i teď a kde vlastně funguje určitá inkluze, kde jsem vlastně byl tak nějak jako zkrocenej, že jako ne zkrocenej, ale že prostě jsem se tak nějak naučil, tak nějak jsem se zkontroloval prostě vnitřně.

A.: Tazatel: A vnímáš, že ti třeba pomohl nějakej větší řád?

A.: Právě naopak, tam jako větší řád, jako že jsem se tomu jako přizpůsobil, protože jsem musel, že jo. A to si myslím, že mi docela jako hodně pomohlo.

Tazatel: A když jsme se dostali k tomu řádu, třeba na tý základce tak plánovali jste třeba s rodiči dopředu, jak bude vypadat ten den nebo týden?

A.: To ne, to ne. To nebylo potřeba.

Tazatel: Dobře... A co kamarádi?

A.: No, právě to jsem moc kamarádů neměl, že jako moc kamarádů jsem neměl, protože jsem se choval tak, jak jsem se choval, takže to se mnou jako bylo těžší. Ty vztahy v dětství bývaly jako těžší, takže se to jako postupně zlepšovalo, ale jako já jsem si víc a víc uvědomoval jako jak správně komunikovat a musím se po pravdě přiznat, že až jako před půl rokem jsem pochopil, jak vlastně funguje sbližování s lidma. To jako jsem myslim finálně pochopil až tak jako před půl rokem.

Tazatel: A dokázal bys mi říct, co vlastně pro tebe znamená přátelství?

A.: Jako přátelství pro mě znamená, že člověku se kterým se znám jako komunikuju s ním, vím o něm nějaký věci a to a... podle toho vlastně funguje ten vztah, že prostě podle toho jak se s tím člověkem znám, co o něm vím a tak. Jak vlastně komunikuju, jak ho znám.

Tazatel: A měl si někoho takovýho na základce?

A.: Já jsem fakt jako, jak jsem tady vyprávěl, tak vlastně něco jako náznak vztahu vlastně jako se objevilo teďka na jaře až právě s holkou jsem se poznal, psali jsme si a tak jako a právě jakože přibližovali jsme se k sobě a prostě jako pak jsme měli na jaře ples, to byla největší akce a právě jako jestli by nechtěla přijít a pak, že bysme třeba něco podnikli, ale ona mi napsala, že tohle jako asi nebude pro ní, že prostě jako, že jsem jako fajn, že mě moc ráda poznala, ale že prostě jako ne. A od té doby tomu nechávám volnej průběh no. Občas jako že po sobě jako pokukujeme, anebo se na sebe usmíváme, prostě že tomu necháváme volnej průběh a tak no...

Tazatel: Jasně. A když se vrátím ještě k té docházce na základku, jak si vnímal třeba přestávky a hodiny?

A.: Tak jako že já jsem to bral tak že jako ty vyučovací hodiny, jak jsem mohl jít vždycky jako na chodbu, takže prostě jako přestávka, tak že i tak budu moct jít prostě jako na chodbu.

Tazatel: Takže dalo by se říct, že tím, jak si mohl občas odejít, tak nebyla úplně jasná ta hranice mezi přestávkou a hodinou?

A.: Minimálně já to tak nevnímal prostě, samozřejmě, že ta hranice tam byla, že jsem prostě nemohl odejít vždycky, někdy to prostě nešlo, ale jako jinak prostě třeba až na tom gymplu jsem ven nechodil už vůbec a dobrý no. A až v tercii na mě dolehly jako nějaký psychický problémy, takže jsme byl pár tejdů v Bohnicích, takže to. A taky jsem měl konflikty s učitelama a právě tak a že se to zhoršilo jako a pak jsem byl vlastně v těch Bohnicích a pak se to zlepšilo a bylo to v pohodě.

Tazatel: Takže pomohli ty Bohnice?

A.: Jo, pomohly, pomohly určitě. Tam byl jako problém, že jsem jako začal brát nějaký prášky, který mi nepomáhaly a nějak mě to poslalo ke dnu. Jako ne poslalo ke dnu, ale jako prostě že se mi, že to prostě bylo blbě.

Tazatel: Takže, pokud se teda můžu zeptat, jestli nechceš, tak klidně ne -

A.: Jasně, ptej se na cokoliv.

Tazatel: -do těch Bohnic ses dostal kvůli konfliktům se spolužákama nebo i kvůli nějakým svým vnitřním pocitům?

A.: Bylo to fakt, že jsem prostě přestal jako v mnoha ohledech fungovat, že jsem jako, že se mi zhoršily známky, že jsem prostě to, že jsem jako nedokázal jako úplně jako organizovat čas a učení a tak.

Tazatel: A to si toho všimli rodiče nebo jak to bylo?

A.: Rodiče, okolí, všichni prostě. Že přestávám fungovat a že jdu ke dnu prostě.

Tazatel: A ty si souhlasil s tím pobytem?

A.: Jo, souhlasil. Nebyl jsem úplně v pořádku, takže jako se mnou nebyla úplně řeč, ale jako prostě byl jsem tam nějakou dobu. No, takže tak prostě.

Tazatel: Dobře, tak když jsme se dostali k tomuhle, tak já se přesunu dál. Pamatuješ si třeba od mala, žes chodil na nějaký terapie?

A.: Jo, jo. Já jsem vlastně od mala chodil k paní doktorce, která má ordinaci v Krči jako a právě tam chodím od jakživa. A pak ještě, pak jsem ještě chodil na neurologii na Budějovický a pak jsem ještě chodil na psychiatrii k paní doktorce. Ono se to teda teďka změnilo, protože paní doktorka skončila, takže jsem přešel k jiné paní doktorce. Ta je na Hůrce. Právě to a... jinak chodíval jsem na psychoterapii, to jsem teďka taky skončil, protože jako většina mých problémů v podstatě jako se chýlila ke konci, že se jako vyřešila, ale jako furt se zlepšuju dál, ale akorát už prostě když mám nějaký problémy, tak jako mám, s kým je řešit. Jako s kamarádama s rodinou a tak.

Tazatel: A vzpomeneš si, jak třeba probíhalo to sezení u paní psychologičky, když si byl malej?

A.: Prostě se bavila se mnou, pak s rodičema... a to... a jako prostě se řešily moje problémy jako, co je potřeba zlepšit a tak.

Tazatel: A nacvičovali jste třeba nějaký situace, co se týká té komunikace a tak?

A.: Na to jsem třeba chodíval na sociální nácviky do APLY třeba. Takže to jsem nacvičoval hlavně tam.

Tazatel: A jak to probíhalo?

A.: Tam jsem chodíval jako dřív, to jsem chodíval no, takže tam jako terapeuti vysvětlují jako, jak se máme chovat a pak jsme cvičili ty situace no jako konverzaci a tak.

Tazatel: A vnímáš, že ti to pomohlo?

A.: Jo, určitě, určitě. Jakože to dětství jsem jako to tak úplně nevnímám, ale teď jo.

Tazatel: A stalo se ti někdy během poradentví, že se stalo něco, co ti bylo vyložene nepříjemný?

A.: Ne, to ne. Nic zvláštního. Nic jako co by mě vyložene jako zasáhlo nebo dělalo problém.

Tazatel: A pamatuješ si, když ses vlastně dozvěděl poprvé o Aspergerově syndromu, co to pro tebe znamenalo, jak ses cítil?

A.: Jakože já jsem se cejtil, hmm, no to jako prostě, já jsem od malička cítil, že prostě jsem vnímal ten konflikt s tím okolním světem a vnímal jsem, že jsem jinej, ale jako, prostě tím rozvojem a zlepšováním se ty rozdíly mezi tím okolím skryly a že teďko už v postatě neexistují. Teďko v podstatě už ani bych řekl, že nevnímám, že jsem jako tak nějak odlišnej od ostatních.

Tazatel: Takže i třeba ty terapie ti pomohly v tom, že teď jsi v pohodě?

A.: Jo, jako i sám jsem trénoval na sobě prostě, na tom seberozvoji a tak. A aby byl život snazší.

Tazatel: Jasně. A pamatuješ si, jak reagovali rodiče, já vím, žes byl hodně malej, ale třeba si vzpomeneš?

A.: Hele ty byly v pohodě, ty s tím jako vůbec neměli problém, moje rodiče jsou jako tolerantní, takže jako se mi snažili všemožně pomoci, abych se fakt cítil dobře a měl jako dobrý život, kterej si myslím, že teďka mám. A myslím, že takovej i bude.

Tazatel: A jsou nějaký vlastnosti, kterých si na těch psychologích a doktorech ceníš?

A.: Já jsem jako oceňoval to, že to bylo jako takový klidný prostředí, že to jako, že jsme se otevřeně bavili jako o věcech, co mě trápěj a co žiju a to...

Tazatel: Já se Teď ještě vrátím k tý škole. Promiň, že takhle skáču. Pamatuješ si první den ve škole?

A.: Jo, to bylo naprosto v pohodě, to byl jako docela v pohodě den. Sešli jsme se normálně tam před školou a šli jsme společně k naší třídě, jsme šli průvod a rozdali nám učebnice a sešity, slabikáře a tyhle ty věci a to a... ta škola prostě začala. Jako já jsem si to docela užíval, že právě se mi jako líbilo, že to bylo období, kdy jsem měl furt ty samý jedničky, což jako o nynější době se nedá říct, ale jako jak jsem se naučil teď pořádně učit, tak se k tomu můžu přiblížit. Jako že dřív to fakt bejvalo takový, že jsem jako se neuměl učit, neuměl jsem si zorganizovat čas a jako, že jsem fakt málem jako propadl z matiky a z několika dalších předmětů, ale dokázal jsem to jako dát do kupy a ten hlavní problém byl v tom, že jsem prostě jako, že jsem se fakt neuměl učit a sváděl jsem to na různý výmluvy, jako třeba, že za to může školní systém nebo to, že třeba jsem měl pocit, že sám všechno vim nejlíp a to bylo něco, co mě totálně brzdilo v tom studiu.

Tazatel: A stalo se, že ses třeba kvůli tomu dostal do konfliktu s učitelem?

A.: Jako nebylo to nic zvláštního, takže jako že polovina učitelů z toho byla úplně na mrtvici, jako z toho, jak se učim a jak to prostě beru jako hlavně dřív a takhle to vypadalo prostě.

Tazatel: A co ti pomohlo v tom, že teď už si to dokážeš zorganizovat?

A.: No jako velká zkouška pro mě byla asi, že já jsem teďka byl dva tejdny v Irsku na jazykovým kurzu anglickým, kterej mi fakt jako hodně pomohl, že jsem prostě byl sám a musel jsem se sám hlídat, musel jsem vstávat sám jako na vstávání do školy a hodně jsem to zvládl a hodně se učim jako dbát na to a fakt jsem se naučil se správně učit. A tohleto jsem fakt jako zohlednil v celým svym životě, že vlastně člověk se vzdělává a učí se celou dobu.

Tazatel: A tohle ses učil ze situací, který se ti děly a díky těm zkušenostem je to lepší?

A.: Jo, vlastně jsem ani prázdniny nebral jako prázdniny, že jsem jako i ty na sobě pracoval, vzdělával se a měl jsem i nějaký jiný vzdělávací akce.

Tazatel: A když si představíš jenom tu školu, dokážeš říct, co ti dala k životu?

A.: K životu dala.. mm... Fakt jako dala ten řád, tu strukturu a teďka už i to jak správně studovat, ale to bylo celkově jako i ze života. A taky hlavně ten kolektiv, jako ne hlavně, to byla prostě taky součást, ale jako kolektiv, komunikaci a tak.

Tazatel: A u toho kolektivu, pracovali jste třeba občas dohromady na základce?

A.: Jo, to jsme pracovali, to byl vlastně hlavní pilíř toho systému, co jsme tam měli. Měli jsme systém ve kterým jsme pracovali jako v projektech a chvíli třeba, že to bylo i takový jiný, že jsme

třeba, že to učení bylo jiný, takže třeba jsme nějakou dobu měli tomu se říkalo centra aktiv, že jsme jako pracovali na projektech, to jsme měli práci, kterou jsme museli dělat.

Tazatel: A jak se ti pracovalo ve skupině?

A.: Jako někdy to bylo těžký, někdy lehký.

Tazatel: A v čem třeba těžký?

A.: No, že jsem třeba jako nechápal nebo to nebo jsem třeba jako neuměl jsem se tomu přizpůsobit na tý základce.

Tazatel: A cos třeba nechápal?

A.: To fakt bylo různý, to bylo různý. Někdy třeba bylo to, že jsem se jako nedokázal na to soustředit nebo jsem třeba jako rušil jsem spolužáky, že jsem třeba jako byl hnusnej a prostě tak.

Tazatel: A stalo se někdy, že třeba něco v zadání práce nepochopil?

A.: Jako s tím mi pomáhala ta asistentka, to jako bylo dobrý, popravdě, co se týče dnešní úlohy asistentky, od té doby od té osmičky, kdy se to jako tak podělalo, tak vlastně jsem potřeboval tu asistentku míň a míň, až jako teďka jsem dostal novou v tom našem systému a ta už nedělá v podstatě nic jako při nějaký hodině si píše zápisky, který jako většinou mám taky, jako skoro dycky mám taky, takže jako a skoro vždycky to chápu taky. Takže to je dobrý no.

Tazatel: No a v té tercii, když si byl v těch Bohnicích, co jste tam dělali?

A.: To bylo fakt jako jednu dobu jsme měli volno, jednu jsme měli terapie, jednu jsme byli venku. Právě jako pravidla hodně striktní, a právě jako to byla velká změna prostředí pro mě, kdy jsem tam měl jako víc takovýho autoritativnějšího jendání a to mělo svůj důvod samozřejmě, akorát prostě já jsem s tím mým okolím měl vnitřně problém, ale jinak jsem se tomu vnitřně dokázal přizpůsobit.

Tazatel: A pravidla ve škole, tys měl asi individuální vzdělávací plán?

A.: Jo, protože jsem dysgrafik, že jo, takže to jsem měl, ale jinak jako v tom chování taky to, že prostě jako můžu dělat i to, co jiní nemůžou, což jako má určitý výhody, a hlavně co já můžu ze zkušenosti říct, tak jako vždycky se dbalo na to, abych jako respektoval stejný pravidla jako respektujou ostatní.

Tazatel: Jasně. No a co předměty ve škole, bavilo tě to?

A.: Jo, předměty ve škole, jako teďka mě fakt baví úplně všechno, že jako v každým prostě najdeš něco zábavného a jinak dřív jak to bylo, že jsme k tomu učení přistupoval jako s nechutí, hlavně k tý matice a k těm exaktním vědám, ale to už teď taky zmizelo.

Tazatel: A co třeba si neměl rád na matice?

A.: Prostě mi nešla, prostě jsem se na ní nesoustředil. To bylo vlastně od té primy na gymplu až do teď, teďka jsem ve třetíku.

Tazatel: A co tělocvik?

A.: Tělocvik? To jsem jako nikdy neměl nikdy jako výraznej problém nebo měl nějaký výhody. Musel jsem sportovat jako ostatní nebo cvičit jako ostatní. A byly jako doby, kdy jsem byl jako míň fyzicky zdatnej, takže jsme hůř hrál hry, ale to už se jako taky zlepšilo.

Tazatel: A bavil tě tělocvik?

A.: Jo, jo.

Tazatel: A co výtvarka?

A.: No tak, ta na tom gymplu to bylo trochu horší, protože jsem byl ten dysgrafik, tak jako pani učitelka to se mnou jako řešila, jak to prostě uděláme s tou mojí známkou a většinou jsem prolezl s dvojkama nebo s trojkama, ale jinak s tím malováním jsem teďka přišel na to, že třeba vloni jsem byl taky na kurzu v Plymouthu v Anglii kde jsem měl volnočasově art class a to jsme malovali a tam sem jako to bylo takový, že prostě něco namaluju a pak zmiznu a nakonec mi ten art teacher nabídl, ať zkusím ještě něco dalšího, a tak jsem si namaloval plátěnku a ještě kšiltovku.

Tazatel: Takže tě to baví?

A.: Bavilo no. A on mi pak jako řekl “If you will paint slowly, it will be really interesting” a měl pravdu, je to jako odreaování.

Tazatel: Takže to bereš spíš jako formu relaxace?

A.: No, jako já na to hlavně teď moc nemám čas, takže se tomu moc nevěnuju.

Tazatel: Ty si mluvil hodně i o angličtině, takže tě baví?

A.: Baví mě jazyky hodně, ve škole mám i němčinu a i třeba jako i z mý iniciativy si procházím učebnice i jinejch jazyků pro samouky. Třeba jsem si procházel učebnici polštiny pro samouky.

Tazatel: A jak ti šlo psaní slohů ve škole?

A.: Psaní slohů dřív jsem to bral jako psaní obecně, že jsem tměl pocit, že mi to prostě nejde, ale pak jsem nakonec zjistil, že na to mám hodně talent. Já jsem jako hodně chtěl dřív být novinář, což se taky možná stanu, kdo ví, ale jako na texty mám hodně dobrej talent, jakože dobrý slohy.

Tazatel: A o čem tě třeba baví nejvíc psát?

A.: Tak jako k čemu se dostanu. Teďka jsem jako začal plán, že napíšu takovou knihu, ale jako v hlavě se často bavím tím, že si jako vymyslím alternativní historii a alternativní světy. Takže třeba jako si představuju sám sebe, že jako žiju ve světě, kde by se dějiny vyvinuli trochu jinak, že třeba žijou v Československých hranicích první republiky, že tu prostě zůstali Němci a tak a že jako, že prostě se to tu hrozně rozmáchllo a stala se jednou z nejprůmyslovějších zemí v Evropě jako nejvyspělejší a prostě se to odehrává nějak o nějakym klukovi, kterej je jako politicky aktivní a čírou náhodou se prostě dostane jako kandidát do zastupitelstva prostě někam a to si tak jako představuju no... Já jsem to ještě jako úplně nepromyslel.

Tazatel: Tak držím palce, třeba ti to jednou vyjde.

A.: A právě jsem si jako vymyslel svoje jako alter ego, který jsem si pojmenoval jako Mario Franke, kterej je napůl sudetskej Němec, jehož babička pochází z Jablonce nad Nisou, kde žila

právě moje prababička, takže jsme tam jezdili a je to region, ke kterému mám docela slabost, takže bych si tam chtěl udělat nějaký výlet.

Tazatel: Takže podle toho, co říkáš, tě musel asi bavit i dějepis?

A.: Jo, baví mě dějepis, taky se zajímám o historii a tak jako.

Tazatel: A co kroužky nějaký?

A.: Ty jsem měl od jakživa, to jsem třeba míval plavání nebo muzikoterapii nebo hypoterapii. A jinak jsem potom začal chodit na orientační běh nebo a teďka mám tak jako svoje aktivity, kterých mám hodně.

Tazatel: Bylo pro tebe důležité, jaký si měl známky?

A.: Jako vnímal jsem to hodně a hodně mi pomohlo, když jsem si osvojil základní principy toho učení a vzdělávání.

Tazatel: A jaký pro tebe bylo psát velký závěrečný testy?

A.: Tak jako určitě předměty byly víc drastický, některý míň... a když jako dávám pozor v těch hodinách, tak to jako umím a stačí mi si to připomenout doma.

Tazatel: Takže máš dobrou paměť, když dáváš pozor.

A.: Jo,jo, hodně dobrou.

Tazatel: A poslední, co školní jídelna, jak to tam probíhalo?

A.: Tak na základce samozřejmě, že tam byly nějaký výkyvy v chování občas bylo prostě jako, že jsem se jako hlavně jsem dřív jako porušoval pravidla, ačkoliv mi bylo řečeno, že se to tak dělat nemá, ale prostě to bylo fakt jako čistě jako, že jsem šel proti systému jako, že něco mě prostě štválo proti systému a šlo prostě proti pravidlům společnosti, že prostě jako vůči některým věcem, který jako pro mě některý ty pravidla společnosti byly jako, proč bych to měl dodržovat jako nikdo to neschválil, nikdo se na tom nedohodl, nikdy jsem prostě nikomu nic nepodepsal.. A teďka samozřejmě vím, proč to je a jak to funguje. Bylo to těžký, že pro mě bylo určitý stigma, že jsem takhle jako šel proti světu.

Tazatel: A pomohlo ti, když si věděl důvod, proč se mají ty pravidla dodržovat?

A.: Někdy jo, někdy ne, ale prostě pak to zmizelo úplně, protože to fakt bylo prostě v duši. To bylo jako zafixovaný jako v psychice jako já nevím úplně jak to říct jako to nebylo úplně psychopatický nebo patologický, ale prostě to bylo hůř zafixovaný.